

да заговорятъ за забравенитѣ Българи. Тогива дойдоха отъ Одеса г-да Н. М. Тошковъ и В. Рашеевъ, по-сетнѣ и отъ Петербургъ г-нъ Кесяковъ, за да слѣдятъ отъ близо, що се върши въ Букурешъ съ тоя комитетъ, въ патриотическитѣ цѣли на който се увериха и по наше прѣдложение тия Одески патриоти дадоха сръдства и за явния органъ на комитета, който подъ названieto „Народностъ“ почна да се издава прѣзъ Октомврий истата година, слѣдъ повдигнатия шумъ и тревогата на четитѣ, които изникнаха мимо волята, даже мимо знаннето на комитета, плодъ на излишна и злѣ обмисленна ревностъ, както добръ знаете, и ето какъ:

Почна да се распрѣсва шумъ, вѣроятно, отъ тая излишна и интенциозна ревностъ, че прѣдстои още това лѣто да се започне възстание въ България съ прѣминаване на първата чета. Отъ Свищовския комитетъ почнаха да идатъ емисари за инструктория и да искатъ оръжие. Явиха се и въ комитета ревностни желатели на тая идея, като увѣряваха, че народа въ България едва чака появяването на тая минута, и налѣгаха, штоо комитета да застави Ромѣнското правителство да почита сключената конвенция.

Комитета извиканъ на тая дѣятелностъ, делегира мене, Грудова, и К. Цанкова, и тримата единъ день се прѣдставихме на г-на Ив. Братияна на вината му въ Баница, расправихме му за положението и му поискахме оръжие. Много се мъчи човѣкътъ да ни разубеди. Още помня нѣколко отъ мѣдритѣ думи на тоя държавникъ. „Вие рѣшавате, казваше, да си изгорите къщата безъ да му мислите какъ ще спите на втория день и какво ще ядете; тѣзи момчета ще дойде врѣме да потрѣбватъ на отечеството ви, когато сега ги пращате на върна касапница; и ще има да отговаряте единъ день за това си безсмисленно прѣдприятие“. И ни моляше да бждемъ благоразумни. Ние обаче не можахме да повлияемъ за въспиранieto на четитѣ, а чрѣзъ насилственъ начинъ, по сръдствомъ ромѣнския комитетъ, както знаете, не искахме да го направимъ—вашитѣ думи: не искахме да го гасимъ огъня; но не искахме въ началото и да го распаляме—оставихме течението на самитѣ обстоятелства, и четитѣ извършиха това дързко прѣдприятие на свой рискъ и отговорностъ.

Слѣдъ минаването на четитѣ въ слѣдствие протеста на Портата противъ ромѣнското правителство, че подпомагало за минаването имъ, бухарешката полиция, между взетитѣ мѣрки върху Българитѣ, направи и обискъ въ къщата на Грудова, дѣто между книгата му намѣри и *конвенцията*, за което като се доложи отъ прокурора на надлѣжния министръ, работата тамъ и спрѣ; състави се протоколъ, че не се указало нищо компромитирующе.

Нѣкои отдаватъ на поколения Раковски дѣлото на първия Т. Ц. Б. Комитетъ. Както и ви знаете, той откава дори и всеко съгласие въ полититата на *момоара*, въ успѣха на която впрочемъ никой отъ насъ не вѣрваше, защото въ Цариградъ нѣмаше тогива държавници да я оцѣнятъ, и тя трѣбваше да падне, за да стори мѣсто на активната революция, въ която взеха участие, — немо-